

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані в вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Угорщина на розпутті.

(X) В останніх часах змагає державне житє до розвитку на найширших основах. Япаньско-росийска війна довела до конституційного устрою в Росії, за Росією пішла на сю дорогу Персія і Черногора, а на останку одинока в Європі самодержавна монархія Османьска обновила перед 32-ма роками оповіщену але не введenu в житє конституцію. В Туреччині відбувають ся наради над речинцем виборів до парламенту, а небавом почне ся там без сумніву вельми живий виборчий рух.

Лише в сусідній Угорщині, в краях корони св. Стефана, що величають ся побіч Англії найстаршою в Європі конституцією, запанувала гробова тишина, хоч там широкі народні верстви не мають участи в державнім і політичнім житю, лише невелике число можновладних вельмож. Угорщина така гордовита на свою конституцію остала в дійсности в конституційнім розвитку далеко позаду, бо навіть Туреччина в тім далеко її випередила.

Доси можна було лише читати денникарські вісти подавані від часу до часу, що в Угорщині підготовляють виборчу реформу, але в дійсности, о скілько про ті підготовленя дістало ся до прилюдної відомости, виходило на се, що там при-

думують, як би по зможі обезпечити малярску дотеперішню верховладу. Два роки вже минуло, як коаліційне міністерство, обнимаючм державну керму, зобовязало ся супроти Корони, що виготовить до року виборчу ординацію. Тимчасом минув рік, а про виборчу реформу ані чутки. Запевнювано відтак, що гр. Андраші вже виготовив виборчу реформу, але минав місяць за місяцем, скінчила ся соймова сесія, наспіло літо і тепер знов запевають, що гр. Андраші вихиснує літний побут на те, щоби в осені предложити виборчу реформу.

Таке проволіканє справи стає лише певним доказом, що коаліційне міністерство намагає ся всіма способами обминути сю грозу, яка єму не дає спокою. Звіщають, що гр. Андраші найшов спосіб, щоби обезпечити малярску верховладу проти грізного заліву немалярськими живлами, а сим способом має бути плюральна система, бо знанє малярської мови і письма, посіданє, ступень образованя і урядниче становище мають складати ся на се степенованє права голосованя. Після якогось переходового часу мало би само знанє малярського язика і письма давати право голосованя а тим самим політичного управненя. В ніякій державі в сьвітї не є горожаньске право зависиме від знаня иншої мови побіч своєї матерньої, лише в Угорщині від знаня малярського язика і письма має

бути зависиме горожаньске управленє, щоби забезпечити малярській народности перевагу. З тих вістий, які в малярськім денникарстві подано з великою обережністю, виходить, що виготовлена гр. Андрашім виборча реформа не відповідає вимаганям монарха, які він подає коаліційному міністерству. Колиб отже угорський сойм ухвалив таку реформу, то вийшлоб на те, що з найвисшого одобрєня буде укване оружє, котре опісля може бути звернене проти монархії. Відклик до народів є звичайно останнім середником в конституційній державі, а наколи поведе ся кошугівцям викривити вираз сеї волї народів і прикроїти виборчу реформу до малярського стану, коли поведе ся їм осягнути на се згоду Корони, тоді коаліційне міністерство вдовольить ся легко дешевшими «війсковими уступками», бо оно певне, що ті війскові уступки, яких оно сего дня зрече ся, осягне завтра, наколи лише Корона не вимусить від него відповідної виборчої реформи.

Від виборчої реформи є отже зависима певність цілости монархії і тому угорска виборча реформа є питанєм державним великої ваги. Тим то міродатні круги австрійські повинні бачно стояти на сторожі тих справ, якнебудь они на перший погляд видають ся внутрішніми справами Угорщини.

Боротьба самоуправи

русского воеводства з опришками.

(Дальше).

Супроти таких відносин ухвалюване президияльної сторожі було майже безустанним, а треба було сего тим більше, позаяк під впливом угорського толгайства почало що раз то більше розвивати ся опришківство і по сім боці Бєскиду. Дійшло до сего, що президияльну сторожу треба було удержувати стало протягом літа і осени, а крім сего постійно її збільшувати. Остаточно сянічка шляхта, не бачучи иншого виходу по причині частих нападів, завязала з весною 1677 р. конфедерацию для спільної оборони против опришків, а президияльним начальником т. зв. суперінтендентом, вибрано Стефана Сіційського, сяніцкого підстаросту. До короля, гетьманів і сусідних земель вислано послів, з завідомленєм про небезпеченьство, а на Угорщину вислано рівнож послів з новими скаргами на напади. Одначе жаданє шляхти, щоби король в порозуміню з цісарем устанював граничні комісії, які малиб заняти ся уладженєм дотеперішних неможливих відносин, скінчило ся на нічїм. Доперва аж з XVIII ст. повернули ся справи на лучше.

Здавало ся, що з кінцем XVII ст. напади опришків в перемиській і сянічкій землі устануть вже зовсім. Тимчасом стало ся инакше. Толгаї наче з розмислу здержувались на якийсь час від нападів, позваляючи зрости добробутові, щоби в будучих нападах могли тим лучше обловити ся. І дійсно напади почали множити ся. Чуємо про страшні розбої зі сторони толгаїв з дїбр пані Гуменної, Петеїв, Стрпоковских, Сентіванього на добро коросеньського староства. По записажєним зізнаням зрабували они в Смільнику майна на 2.000 зл., село Команьчу на 10.000 зл., Должиці на 6.000 зл., Банниці на 4.000 зл., Щербанівку, на яку уряджено напад два рази, на 4.500 зл., Солинці на 800 зл., Любків на 3.000 зл., Волосате на 3.000 зл., а Розюку, Пекарки і Миклашку знищено до тла, так що й одної хати не остало! Було се в роках 1686 до 1692. А в додатку кілька людей страчено. Розуміє ся, що справедливости по тій стороні Бєскиду не найшла шляхта ніякої. В 1692 до 1694 р. зрабовано у Ілві Віслоцкого, житомирського стольника, в селах Боберці і Дидьовій майно на суму 52.603 зл., в нічнім нападі на Буківско в дворі пані Россовської 12. грудня 1694. зрабували опришки 10.000 зл.

Але се не конець реєстру пошкодованих. В двократнім нападі на Мокривці,

що належали до оо. Єзуїтів з Коросна, забрали опришки воли, корови, зрабували фільварок і підданих, а взагалі нападами в 1694, 1696, 1698 і 1701 р. зробили они шкоди на 10.000 зл. В нападі на Прусик зробили они шкоду на 1.100 зл. в р. 1697, а в слїдуючїм нападі в р. 1698 на 1.200 зл., третий раз ограбили тамошних селян і арендаря на 6.814 зл. Мельхїора Гнєвоша, лївського підчасного ограбили опришки в нападі на Видрну зі всего майна. В р. 1696 ограбили опришки перемиського шляхтича Станїслава Тарновецкого на 40.000 зл. В р. 1701 пазбирало ся тільки злочинів і реєстр шкід так зріс, що вишиньський соймик ршиив вписати его на вічну памятку до лядвум, щоб сьвіт дізнав ся, кілька сянічка земля витерпіла від опришків. На самім початку вписана шкода згаданого лївського підчасного, якого опришки при нападі побили і зранили, а обрабували на 60.000 зл. Дальше вписано Лєсньовського, самбірського войского, якому опришки забили отця і матір, а его самого пекли та зробили єму шкоду на 8.000 зл.

(Дальше буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Перед кінцем парламентарної сесії розповсюджено по дняниках деякі вісті про зміни в міністерстві. Міністер-земляк Праде мав зголоситися о відставку, крім того говорено про уступленя міністра Кляйна і Коритовського. Також міністер Бінерт мав зробити місце якомусь парламентаристі і загалом мало бути після тих вістей ціле міністерство спарляментаризоване. Одначе з закінченям сесії утихли також сі вісті про зміни в міністерстві, а з міродатного жерела запевняють тепер в N. fr. Presse, що правительство бар. Бека стоїть сильнійше, як коли небудь і що яка небудь зміна в дотеперішнім складі міністерства викликала би лише велику запутанину і великі клопоти і труднощі. Тимто після всякої імовірности до 2-го грудня, себ то 60-літя вологарства цісаря нічого не змінить ся в складі міністерства. На можливу зміну вплинула би хіба сесія чеського сойму, наколиб там сторонництва виступили з рішачючими програмами, на основі котрих мала би почати ся якась політична робота.

Якнебудь в соймах тут і там відзивати ся будуть голоси за загальним виборчим правом, то на погляд сего міродатного політика в N. fr. Presse домаганя сі не так легко здійснить ся, бо положене в Австрії стало би ще більше запутане. Взагалі сподіває ся автор сєї статі доволі спокійної сесії краєвих соймів.

За те поважні питання можуть виринути в делєгаціях, в котрих відібе ся відгомін подій в Туреччині, а делегати піднесуть безперечно рішучий голос, щоби Босну і Герцеговину не заскочили які несподіванки. Але хоч в делегації будуть рішучо наставати на те, щоби в згаданих краях зробити якийсь лад і не дати ся випередити Туреччині, то і в спільнім міністерстві на погляд згаданого політика нема причини до змін.

Заграниця.

В Царгороді і по великих містах Туреччини все ще днями і ночами тривають маніфестації з нагоди обновы конституції. Задлятого не могло послідувати успокоєня умів а се причиняє ся до цілковитого застою промислу і торговлі. Тимто купці і промисловці підносять жалоби на сей застій, а в поважних кругах суспільности побоюють ся заколоту публичного спокою, бо з вязниць випущено не лише політичних але й звичайних злочинців, а крім того прибуло до Царгорода також багато прогнаних Турків з за границі.

Молодотурецкі офіцири утворили окремих клуб, котрого задачею розповсюджувати пропаганду не лише в Македонії, але й в Альбанії і інших турецьких провінціях. Народний рух звертає ся тепер головню проти шпигунів і любимців султана.

Султан намагає ся вдоволити домаганям народу тим способом, що усуває одного міністра за другим і проганяє їх з Царгорода. Се викликає знов старотурецкий рух і вже утворив ся окремих старотурецкий комітет проти повітних змагань. Вправді нема безпосередньої небезпечности, щоби дійшло до заколоту публичного ладу, військо султанської гвардії зложило присягу на вірність султанови, одначе серед такого розгоряченя умів можна кожної хвилі сподівати ся поважних подій.

Селямлік себ то торжественна

поїздка султана в п'ятницю на молитву відбула ся сим разом з незвичайною величавостю, вправді не до Софійської мечети але до Гьдиз-мечети при участі 30—40.000 людей. Султана, котрий стояв в повозі, витали товчи одушевлено, а та само і військо, котре товаришувало походу. Громадна участь дипломатичних представників багато причинила ся до сьвітлости селямліка. Сей день уважають загально кульмінаційною хвилею всего руху і думають, що тим самим переминуло критичне положене і небезпечність.

При сій нагоді виявила ся велика повага, яку ще має султан і велика сила его яко каліфа, котрою він уміє користувати ся. Крім того виявив ся сильний національний дух поміж молодотурками і політичний розум та карність, а се є найпевнійшою порукою удержаня конституції. Молодіж, армія і маринарка, котрої сьвідомість тепер розбудила ся, сподіває ся великого зросту турецької оружної сили.

Огляд часописий.

(«Нива» про напасти на С. Е. Митрополита і Преосв. єп. Хомішана).

Присвячена справам церковним і суспільним часопись «Нива» помістила в останнім випуску за серпень статю п. з. «Убийство намісника, митрополита проповідь а Ліг. наук. Вістник».

Котру тут наводимо задля єї великої ваги:

Пята книжка Л. Н. Вістника (май за 1908) принесла статіюку проф. Мих. Гришевского «Кров» (ст. 380—5) і д. Мих. Лозинського «З австрійської України — убийство галицького намісника» (стор. 396—404). Автори висказують свої погляди про убийство політичне взагалі, а галицького намісника в особенности.

Автори видять суперечність між заповідію «не убий» а фактом, що навіть церковна мораль дозволяє убийство. В тім нема однак ніякої суперечности. Заповідь «не убий» се природний закон. Але природним законом є, що одиниця і суспільність має право відбирати жите такому, хто злочинами підкопує основи суспільного ладу, если ніякі інші средства не дадуть ся вже ужити. Оба ті природні закони собі не противорічать, лиш другий обмежує перший. Заповідь «не убий» не можна приписувати якогось абстрактного змісту, але такий, якого домагає ся розум і факти, що устоять ся в сьвітлі розуму.

Придержуючи ся тих сказівок доходимо до пересьвідченя, що лиш несправедливе убийство є властивим убійством і лиш таке наказує ся в V-ій заповіді. Відобране жите узасаднене розумом — а в християнстві і вірою — не є актом морально злим, не є гріхом. Кара смерти, оборона особи приватної і держави перед несправедливим нападом, то річи дозволені, але лиш там, де ніякі інші средства не допоможуть.

Таке становище природної етики і християнської морали. Відобрати другому жите *servatis servandis*, дозволяє ся. Але де лежить границя між тим, коли відобрати жите дозволяє ся, а коли ні? В тім якраз ціла трудність. Об'єктивно, така границя існує, а кладе єї розум людей незасліплених пристрастями, звичайно т. з. *maior et sanior pars*.

В потрясаючих обставинах одиниця, а ще інтересована, затрачує здорове, моральне почутє і під впливом сугестії уважає за дозволене то, що є зажазане. Така людина суб'єктивно може бути оправдана, если, розуміє ся, думала, чи ділала в добрій вірі. Осуд совісти виновника належить до Бога.

Однак учинки, хотяйби суб'єктивно не злі, належить осудити, если їх об'єктивна злоба буде очевидна або правдоподібна. Осудити може кожний, хто пізнаєть злобу, а мусить той, хто силою свого становища до того покликаний.

Переїдїм тепер до конкретного факту, іменно убійства б. п. намісника академіком Січинським. Чи суб'єктивно він винен, се не наша річ судити. Але об'єктивна злоба его учинку, се річ очевидна. Ціла майже преса, навіть і Русинам прихильна, навіть і сеса, що признає політичні мотиви убійства і признає політичне гнобленє Русинів, велика часть нашої суспільности, виявивши анархістів, осудила сам акт Січинського. *Maior et sanior pars* сказала своє слово. Ані намісник особисто не провинив ся аж так дуже, ані гнобленє Русинів не було так безнадійне, щоби акт Січинського можна уважати за оборону перед несправедливою напастию. Впрочім, на гадку католицької теології не дозволене навіть убийство тирана узурпатора, а тим менше урядника.

І митрополит і цілий наш єпископат мав певну рачію осудити убийство, дарма, що се не подобало ся деяким «патриотам» (Гл. «Нива», 1908, ст. 329—334). І д. Лозинському не подобає ся такий осуд, мабуть тому, що бачить тут осуд великої части того, що творить «справжню» (!) вартість загально-людської духової культури. Однак з того, що багато філософів і соціологів вияснюють політичні убійства, не слідує, що вони їх похваляють, а якби похваляли, то робили би зле, а правдивий християнин може сьміло їх ігнорувати.

Лозинський ще ніколи не був вдоволений поглядами Митрополита, ані посланем що до-соціальної справи ані виборів, отже не можна було надїятися, щоби вдоволити его проповідь в Велику П'ятницю. Але до тепер булисьмо привичаєні бачити в его статях більше льогіки. В статі про убийство намісника д. Лозинський заявив себе анархістом насупротив льогіки і фактів.

Деж то вичитав Лозинський, що Митрополит порівнав «смерть Потоцького майже до смерти Христа»? Митрополит сконстатував лиш факт, загально впрочім зв'язний, що умираючий намісник дав в послідній хвилі примір доброго християнина. Богохульства допускають ся анархісти і соціалісти, коли смерть Спасителя важать ся порівнувати з смертю сфанатизованих своїх приклонників за їх *idée fixe*. Але вкладати в уста Митрополита богохульство, се вже за багато, д. Лозинський!

Проповідь Митрополита має бути, після Лозинського, відступством від народа! Проповідію заявив Митрополит, що церков натискає там на заповідь «не убий», де ходить о користь гнобителів! Перший закид, то пуста балаканина, хіба що «народом» буде кружок дд. Січинських, Лозинських і Будзиновських і деяких їх «фаміліянтів» по духу. Другий закид, то звичайненька собі лож.

Наперед, Митрополит не говорив проповіді до галицьких жандармів, що убили руських селян, отже не мав виткати їх блудів. Дальше, між убійством намісника а селян, нема аналогії. Інша річ, если убиває брутальний галицький жандарм, а інша, если «вицьвіт інтелігенції», соціалістичний академик. Інша річ убити особу, про яку до послідної хвилі і не думало ся, а що иншого, убити особу з гори визначену. Що иншого є убити когось случайно, в натовпі, в розгоряченю, а що иншого убити когось після обдуманого плану на холодно, діставши ся до него умисно. Підчас виборчої кампанії можна припускати безпеку убійства і уникати єї, але перед скритоубійством ніхто не

може устеречи ся. Убийства селян жандармами ніхто не виносив на педестал героїства, а убийство намісника вважає дехто героїством. Убийства поповнювані жандармами, можна при добрій волі спити, але хто в силі спинити фанатичного терориста? Між убийством селян а намісника є така різниця, як між обдуманим а майже случальним.

Всі ті обставини витискають зовсім инше знамя на учинку Січинського а на убийствах селян жандармами — намісник хіба не казав жандармам убивати ані селянина а чи в чи с — отже не був властиво убийником. Если би отже Митрополит був зобовязаний картати жандармів чи урядників, то таки мусів би лагідніше скваліфікувати їх поведене, чим Січинського.

Знаю, що моя гірка правда не одного вколе, але своїх поглядів не думаю скривати, коли прийшов час говорити. А говорити мушу, коли бачу, як безлічно накидають ся наші анархісти на Митрополита за то, чого Він не сказав і за се, що сказав а що сказати є обовязком католицького єпископа!

Священник в „Ниві“.
(Конець буде).

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

XXI.

Зі Львова 9-го л. Червця 1869.

Високоповажний Добродію!*)

Спасибі за прислані 100 рублів! прийшли вь самъ добрий часъ.

Радо прийнявъ я вість, що Ви, Добродію, годитесь на передачу св. Письма авглійському товариству библийному. Ниньки бувъ я у Рейхарта, давочника св. пцсьма у Львові и дізнавъ ся відъ ёго, чого домагасть товариство відъ насъ. Упершъ хоче воно, щобъ сповістити докладно, після якого тексту роблений єсть перекладъ; бо вони кладуть вагу на те, щоби перекладъ бувъ вірний по оригінальнимъ текстамъ. Лишень виімково приймають вони переклади, зроблені зъ другихъ перекладівъ. Зробить проте ласку и подайте відповідь на се питанне, а віттакъ (що зъ своєї сторони кажу) поставте, Добродію, вимінки, підъ котрими відступили би Ви перекладъ свій товариству. Такожъ хоче воно знати, хто є авторомъ перекладу. Досі я имени Вашого не казавъ и не казатиму ёго, ажъ коли Ви зволите на се. Товариство має щирю волю взяти на себе печатанне Псататевха, а віттакъ я и додамъ імъ спосібъ, якимъ би можна печатати ёго, що Ви берете на себе коректу и що аркушами присилатимете імъ перекладъ.

Коли товариство згодить ся на всі наші вимінки, тоді думаю намъ треба буде перестати печатати дальше письмо св. (вони може и самі того захочуть), а предлатниківъ тимъ вдоволимо, що гроші предлатничі обернемо імъ на пренумерату на „Правду“. Не повірите Добродію, якъ радуєсь я уже теперъ сь того кроку, що робить ся. Сподійсь письмо св. продаване по низенькій ціні, розійдеться ся геть широко проміжъ народъ. Зробить, Добродію, ласку та сповістите ще до того, у кілька сотъ або тисячъ примірниківъ, моглобъ тоді розходитись письмо св. и до Россії, хочъ би потайними дорогами. Може спспитають вь мене про те. Радію я

*) На долі: Ви, Добр. Пант. Кулішу у Празі.

при тимъ и сь того взгляду, що и Вамъ, Добродію полекшає трохи праці, колж ми перестанемо печатати письмо св. побічь „Правди“ бо розумію я величъ тої праці, котру Ви теперъ мали и такъ совісно сповнили.

Коли одержу відъ Васъ, Добродію, відповідь про текстъ и вимінки заразъ и писатиме Рейхартъ знову до товариства и може прийти небавомъ до передачи перекладу.

Зъ новостий у насъ тільки, що умеръ нашъ метрополитъ и анатемізаторъ св. письма, Литвиновичъ. Коли не прийде по ёму Куземський зъ Холма, то Шашкевичъ або Ступницький, що сподіють ся зістати владиками, суть люде народній літературі приклонні. Ступницький предлачує навіть Правду. Коли жъ прийде на престіль метрополитій Сембратовичъ, владики перемиський, то бодай не буде він проти намъ ворогувавъ, бо в собі слабосильненкий чоловікъ. Ёго кривняки пренумерують такожъ Правду.

Просвіта видає книжочку популярну, котру осудимо вь Правді коли вийде. Вона досить здала и хоч правопись етимологічна вь ній, то мови самої вона не псує. Зъ часомъ прийде и ту до фонетики. Се лишъ політичній шахъ, вимірений проти нашимъ каца памъ.

Здоровлю Васъ сердечно Добродію та клонюсь низенько.

Щиро прихильний
Наталь.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— **Календар.** В середу: руско-кат.: Трофима і Теоф.; римо-кат.: Матери Б. Свїг. — В четвер: руско-кат.: † Бориса і Гліба м.; римо-кат.: Пр. Г. Н. І. Хр.

— **Особисті вісти.** Шефъ бюро президиального намісництва радн. Стан. Гродзїцкий виїхав на кількатижневу відпустку, а ёго заступає др. Влад. Врублевский. — Директор почт п. Сеферович виїхав на кілька днів на інспекційну подорож, а заступство обняв радн. двора Пікор.

— **Старинні розкопки в Київі** роблені від недавна виказали, що над Дніпром жили колись льви, тигри і носороги. В місци, де стояв віттар Десятинної церкви, відкопано деревяну домовину, збиту цвяхами, з кістяком. При домовині стояла деревяна бочівочка з залізними обручами і деревяний черпак вибиваний сріблом. На грудех вебіжчика лежав срібний медаль скандинавского походження і золотий гріш византійский з X ст. Сї всі знахідки мають походити зперед того часу, як поставлено Десятинну церкву. Недалеко сеї церкви відкопано варстатні ювілерскі, різьбарекі, печи до вицалюваня емалії, а з дрібних річей грєбїнець з византійської кости і якесь мистецько вироблене оруже.

— **Дощі і холод.** Нема дня без дощу, але поки падав дощ кількома наворотами денно з погідними промежутками, то від нині рано зятягнулось, здаєсь, на довшу слоту. До того настає осінний холод.

— **Дрібні вісти.** У Львові помер нагло, на удар серця дня 31. липця др. Юліян Брильський, радник суду, в 50. році життя. Судова комісія при оглядинах ёго мешканя найшла полишену ним спадщину в квоті около 60.000 К в вартісних паперах. До спадщини зголосило ся досі 5 крєвних помершого. — В Винниках коло Львова появиля ся пошесть шкарлатини. — Краєве бюро посередництва праці при краєв. виділі у Львові відкликує ся до всіх працьодавців, донести ёму, чи мають які вільні місця до обсади урльопованими сеї осени жовнірами. Зголошеня приймає до 15. серпня. — При тягненю італійских льосів Черв. хреста гол. виграна в квоті 15.000 К упала на с. 5721 ч. 21, II. виграна 2.000 К на с. 10.825

ч. 3, III-та 1.000 К на с. 9445 ч. 26, IV-та 500 К на с. 2.154 ч. 4. — При тягненю турецких льосів гол. виграна 600.000 фр. упала на ч. 1.863.064, друга виграна 60.000 фр. на ч. 1.565.443. — Переплетничий страйк у Львові триває вже від 6-ох тижнів. На условини поставлені переплетничими челядниками згодили ся досі 4 властителі переплетень і в них праця відбуває ся.

Оповідки.

— **Репертуар львівского руского театру в Кові.** (Саля „Сокола“).

В четвер дня 6. серпня „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 дїях Артемовского. Закінчать: „Вечерниці“ твір музичний в 1 дїї Ніщаньского.

Білеті продає „Народна Торговля“, а від 6. години в день вистави каса театру. Початок точно о год. 7. вечером (сер.-евр. час).

— **В Озерянах коло Чорткова** відбуде ся в неділю 9. с. м. великий народний фестин заходом Тов-а „Сокол“ і Читальні „Просьвіти“ Програма фестину дуже богата і добірна, в склад котрої між иншими входять вільні вирави і вежі озеряньского „Сокола“, продукції смичкової музики (дванаїцятки) і мішаного хору під батуютоу славнозвісного о. Віктора Лозиньского, томболя, колесо щастя, полева почта і багато найріжнороднійших товариских забав. Смерком образ з живих осіб, штучні огні а відтак танці при лямпіонах або евентуально в салі „Сокола“. Буфет у власнім заряді. Хто отже хоче весело і приємно провести сю неділю, нехай спїшить до Озерян на фестин. Початок точно о год. 2. по пол. Вступ 50 с, для міщан селян і учеників 20 с. Дохід призначений на будову власної хатцї і на докінченє будови „Народного Дому“ в Борщеві. Добровільні датки приймає з подякою при касі — *Комітет*.

— **Заряд руского Інтернату СС. Василянков в Перемишлі**, подає до відома всім П. Т. інтєресованим, що на слїдуючий шкільний рік 1908/9 є кільканаїцять місць вільних, о котрі можуть убігати ся панночки наміряючі ходити до учительских семінарий, як також до шкїл народних і виділових, курсу робіт ручних і т. п. під отсими услівями: Місячна оплата для семінаристок 36 К, для прочих 40 К. — Своім вихованцям дав за те ціле ударжанє, нагляд і домовий провід, а також в разі потреби меншу поміч в науці. Крім того платить ся одноразову таксу при вступі за уживанє меблів 8 К, на закладового лікара 4 К і на бібліотеку 2 К; за пранє біля по 2 К місячно і вправу гри на фортепяну рівнож 2 К. Панночки мусять ся при прийнятю виказати, що мають свою постіль, з біля всего по 6 штук, достаточне число суконок і прочої верхної одежи. Ціла гардероба учениць мусить бути назначена початковими буквами єї назвиска. Столове начинє с. є ложка, ложочка, ніж і вилка з хїнського срібла має бути рівнож назначене. Родичі або опікуни мають зложити декларацию при вписі, що будуть платити точно кожного місяця з гори. На сїм місце зазначаєсь заравом, що з огляду на велику дорожню сегорічну, місячна оплата не може бути рішучо нікому знижена. Зголошеня просить ся вносити найдальше до 15. серпня с. р. до Заряду руского Інтернату СС. Василянков в Перемишлі, ул. Сяцова 5.

— **В нашій адміністрації** зложили жертви: Впр. о. Іван Любавич з Острова к. Терн. на будову дому для поміщеня шкїл Руск. Тов-а педаг. 16 К; Впр. о. Вас. Петруняк з Незвиск на вакаційні оселі 1 К; Впр. о. Іван Лесяк з Кобляньскої Волі на будову церкви в Вифлемі 4 К.

МАЛІЙ ФЕЙЛСТОН.

„Красная рубаха“ і „русскіє“ у Львові.

(Історично-критичні замітки й револяцій).

(Дальше).

•Довго ми на вас ждали, почав був витати др. Дудрикевич істинно-русскіх, і ось і

діждались... Так і витаємо вас здесь, на істинно-руської землі, істинно-руським обичаєм — хлібом і солюю. А про всі наші секретні справи поговоримо вже між собою, а „не середі етіх“ (тут закляв сердега з пересердя глянув косо на контушовців і плюнув, аж всім недобре зробило ся), „Среді етіх ізмєннікоф Славянства“.

Счинив ся заколот. Кождий з контушовців стиснув карабелю в долони і старопольским звичаєм почав воркотіти так, що здавало ся, що ось леда хвиля прийде до розливу крови. Та вжеж поважнійші патроти втихомирили горячочковних молодих, а знаменитий Імсі р. Баталіон вирвав ся наперед неначе молодий бичок і побренькуючи карабелю так промовив: „Jako żywo i jakim Polak z dziada pradziada, се не правда, що сей рsubrat (тут глянув косо на д-ра Дудрикевича) сказав. Які ми ізмєнніки Славянства, коли ми працюєм над відбудованєм історичної ojczyzny od morza do morza?! А щоби задокументувати наші ідеали, отсим маю честь запросити вас, kole-dzy, на шампана до „Жоржа“.

„Харашос!“ — гукнули Москалі. Др. Дудрикевич спустив ніс на бороду і мовчав, тільки очима страшно завертав, неначеб туй туй мав его „паралюш“ тріснути. А панове шляхта набрали ліпшого гумору і воркотіли вже удобрухані: „Dobrze szelma Batalion mówić. Що звертати увагу на хама, psia krew. Chodźmy na szampitra“. І потягли спасати Славянщину.

Та тут стала ся дивна пригода: дорогу москалям заступив гурток „юношей“ в числі до 20-ти, убраних в якісь чудерпацкі одні. Всі одначе були убрані в довгі по коліна червові сорочки підперезані перевеслами з сегорічної соломи, а в руках кождий з них тримав великанських розмірів нагайку. Видовище було так незвичайне, а навіть комічне, що усі зібрані спасителі Славянства вибухли unisono сердечним сьміхом.

„Что это за канібали?“ — Спитав гр. Бобринський д-ра Хлеба-Хтіцкого. „Ведь же это наша настоящая істинно-русская маладбож в костромских і іркуцких рубахах!“ — крикнула вже з розпуюкою уся знать кацапска. Настоящі істинно-руські глянули „з улібкой“ по собі... „Га—єслі так, промовив ген. Владиміров, так здрастуйте, ребята!“

„Гурра!“ гукнуло на се 20 запитих горл як горохом по стінї вдарив і зараз понесла ся високо аж під саме склепінє залізничої галі могуча пісня „не пора, не пора“: То українська молодіж витала по своєму »спасителів Славянства“.

Істинно-руські усьміхнули ся. „Харашо поют“ здаєсь „Боже царя храни“, промовив ген. Владиміров до д-ра Дудрикевича. Та сей не відповів нічого, тільки сапав і стогнав та лупав страшно очима як ранений Буй-Гур маститого Б. Дідичкого.

Так і потягло чесне товариство до Жоржа, думаючи кождий про що вишого. Сьвідоміщі з поміж контушовців ішли сумно похнюпивши голови не наче на смерть, Дудрикевич і компанія мріли про пасобія, а істинно-руські оглядали з вдоволенєм величавий львівський залізничий дворець та усьміхаючись думали якусь думу втішну та бадьору... Тільки деякі з контушовців лишили ся по заду та серед реготу оглядали іркуцкі сорочки зроблені в „дамском портном ставропігійальном заведеню“, причім Імсі р. Nosalewicz (з заводу аптікар) зробив геніяльне спостереженє, що деякі з маладцоф закинули на себе рубахи на виворітї, змушуючи тим панів шляхту до скорої утечі—до склепу Ігнатовича. — Дальше завтра.

Телеграми

з дня 4. серпня.

Відень Wien. Ztg оповіщує, що до ІІ кляси додатку актив. держ. урядників посуєно міста: Борислав, Дрогобич, Ярослав, Н. Санч, Подгуже, Ряшів, Станиславів, Тернопіль і Тарнів, а до ІІІ кляси: Білу, Освенцім, Сянок з Посадою сан, Вадовичі, Величку, Волянку, Закопане і Жовкву. Розпорядок обов'язувати ме від 1. грудня с. р.

Париж. З Сайдона доносять, що відділ французского війська в капітаном Флері дістав ся в засідку хінських ворохоубників. Капітан і оден офіцір згинули.

Штокгольм. Прибула ту у відвідини до шведского короля німецка цісарска пара на „Гогендолєрві“.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 27. липця до 2. серпня 1908:

	за 50 клг.
Пшениця	12.05—12.30 К
Жито	9.90—10.10 К
Ячмінь броварняний	7.25— 7.50 К
Ячмінь на пашу	7.50— 7.70 К
Овес	6.55— 7.00 К
Кукурудза	7.90— 8.15 К
Просо	8.75— 8.90 К
Горох до вареня	9.25—11.00 К
Горох на пашу	7.00— 7.50 К
Бобик	6.25— 6.50 К
Конюшина червона	100.00—105.00К
Конюшина біла	35.00—40.00 К
Конюшина шведска	85.00—100.00К
Тимотка	33.00—34.00 К
Ріпак зимовий	14.00—14.25 К
Насіне конопл.	10.00—10.25 К
Хміль	80.00—90.00 К
Насіне льняне	10.00—10.25 К
Львянка	11.00—11.25 К

Матурист гімназійний

довголітний і вправний інструктор глядає лекції або занятя у Львові або на провінції. Згол. „Industrius“ poste rest. Львів 10.

Кураційний і столовий виноград

найкрасшої якості, щоденно сьвіжо зриваний, 5 кильограмова пачка franco 3 К 50 сот.

L. Altneu, Versecz 4. Ungarn.

(2—12)

Морелі (априкози) найкрасшої якості, столової, щоденно сьвіжо зривані 5 клгр. franco 3 К 50 с, яблука, грушки і сливки franco 3 К 70 с.

А. Альтнай (L. Altneu), Заліщани 4.

(12—15)

Найкрасша садовина.

5-кильограмовий кошик морель (априкусу) за 4.25 К, сливок-ренгльот за 5 К, грушок за 5 К, яблук за 4 К щоденно сьвіжо зриваних висилає franco за післяплатою

Бензіон Венкерт, висилка овочів в Заліщиках.

(5—5)

- В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:
- 1) Розважання про терпіня І. Хр. — Ул. о. Е. Гузар. — Ціна 1 К без п. пер.
 - 2) Розважання про терпіня І. Хр. для шкільних дітей. Ул. о. Ев. Гузар. Ціна 50 с. без п. почт.
 - 3) Боротьба Дрепєра з вірою. Я. Л. — Ціна 40 сот. без п. почт.

Оголошенє для Хліборобів!

Довідуємо ся на жаль, що несовісні гандлярі штучними навозами в сей спосіб ошукують рільників, що накидують ему який небудь навиз, а розумієсь, лихий, без взгляду на се, чи він відповідний на рілю чи ні. Щоби охоронити нашого рільника від такого визиску, оголошуємо, що Спілка для господарства і торгівлі в Перемишлі зовсім дармо порадить кождому, який потрібний є навиз на его рілю, належить тільки подати в приближеню прикмети рілі, а іменно, чи она легка чи тяжка, чи перемакальна чи ні, чи середно лиха чи зовсім лиха. Хто не хоче дати ся визискати, най користає з готовости поради нашого одинокого в тім роді Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицко-руської фабрики Евгєна Білінського в Збаражї.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по сьвященниках.

Держім ся покликую:

Свій до свого!

Працюйте і шалїть!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

п р и й м а є в. вкладки на книжочки шадничі на 4%, удїляє позички на скрипти за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних вносьть рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кождих 100 К позички.

Вексїлї приймають ся тільки 3 місячні, а 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпечені в „Дністрі“.

З зисків удїлив „Джістер“ на публичні добродїїні цілі квоту 45.835 корон.

Вкладки	2.795.183 К.
Позички удїлені	3.410.684 К.
Удїли членські	234.398 К.
Цїнні папери	130.452 К.
Фонд резервовий і інші	43.842 К.
Львокації	182.206 К.

Канцелярі Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

Розклад залізничих поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	важний від 1. мая 1908.				
	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломїя	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любїня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	важний від 1. мая 1908.				
	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломїя	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любїня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35
Янова	6:58	9:15	1:35	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в недїлі означені †.

